

Jaromír POTUŽÁK, *Proměny a styl výuky dějepisu na sušické střední škole a gymnáziu v letech 1953–1971*. Bakalářská práce PF JU, České Budějovice 2019 (83 s. + přílohy).

Posudek vedoucí bakalářské práce:

Jaromír Potužák si pro svou bakalářskou práci vybral zajímavé a dosud spíše přehlížené téma výuky dějepisu na středních školách (gymnáziích) v prvním dvacetiletí nadvlády KSČ v Československu. Toto období je zajímavé z hlediska dynamických změn v politickém, společenském a ideologickém směřování, které se odrážely rovněž ve sféře školské, zároveň je nutné si uvědomit, že právě styl výuky dějepisu v tomto období výrazně ovlivnil kolektivní představy o minulosti, které jsou ve společnosti přítomny doposud. Byť se na první pohled může práce Jaromíra Potužáka jevit jako regionální, opak je pravdou – způsob uchopení tématu, tedy snaha objasnit celorepublikový vývoj v oblasti školské politiky, didaktiky a způsobu výuky dějepisu a komparace těchto skutečností s realitou sušické střední školy text řadí mezi práce s širším významem.

Jaromír Potužák přistoupil k tématu nesmírně zodpovědně – v heuristické fázi shromáždil nejen veškerou dostupnou (a dlužno podotknout, že spíše skromnou) sekundární literaturu k tématu dějin školské politiky a didaktiky v socialistickém Československu, ale probádal i pestrou škálu pramenů školními katalogy a kronikami počínaje a dobovými odbornými texty z časopisů o pedagogice konče. Pro ověření platnosti teoretických závěrů didaktiků v praxi se pak rozhodl využít i metody oral history; v řízených rozhovorech se zaměřil nejen na vzpomínky žáků o stylu výuky jednotlivých dějepisářů, ale rovněž na jejich osobnost a vlastnosti. Díky tomu se autorovi podařilo vytvořit celistvý obraz reality na střední škole ve dvou desetiletích dvacátého století.

Cesta k tomuto výsledku však nebyla snadná. Sepsání faktografických kapitol o vývoji středního školství v Československu, které není, jak u tohoto typu kvalifikačních prací bývá obvyklé, pouhou kompilací, ale textem založeným na studiu sekundární literatury i pramenů, a jejich skloubení s textem o regionálním vývoji si vyžádalo nejedno přepsání a často snížení množství informací. Práce tak nakonec získala jasnou strukturu tří základních časově pojatých kapitol, které jsou vnitřně shodně rozčleněny na podkapitoly o obecném vývoji středních škol, vývoji sušické střední školy, výuce dějepisu a pomůckách k ní užívaných a běžné praxi v Sušici. V některých otázkách by jistě mohlo dojít k hlubší analýze problematiky, jejímu

zasazení do širšího ideového rámce a komparaci, ale tyto nároky by byly adekvátní spíše v případě magisterské práce, nikoliv textu bakalářského.

Práce je velmi pečlivě zpracována a nenacházejí se v ní větší gramatické prohřešky, byť styl je poněkud „hutný“. Součástí je rovněž velké množství funkčních příloh. Snad jediná výhrada, která má však spíše vazbu na komfort čtení a zvyklosti zpracování kvalifikačních textů, se váže ke způsobu vytištění textu na obě strany papíru. Vzhledem k výše uvedenému práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm

v ý b o r n ě.

PhDr. Jitka Rauchová, Ph.D.

České Budějovice, 16. srpna 2019